

1/2003

Nový rektor o budoucnosti JAMU

Mám-li hovořit o své představě řízení JAMU, chtěl bych se – v podobě jakéhosi „prologu“ – nejprve zmínit o dvou časových pásmech. Tím prvním je minulost. Janáčková akademie múzických umění je vysoká škola, která vznikla v r. 1947, má za sebou tedy už slušnou řádku let. Během těchto let se postupně rozvíjela, zažívala období rozmachu i omezení, dobu nadějí a rozletů i dobu frustrace. Koneckonců historie JAMU jakoby opisuje do jisté míry i poválečnou historii této země: nelze úplně odmazat jisté problémy, chcete-li „dědictví“, jež souvisí třeba s deformacemi padesátých let či s érou normalizace, ale i s řadou dalších okolností, které tuto školu poznamenaly, a to nejen politicky, ale mnohdy i odborně, neboť i oblast vlastní odborné a umělecké činnosti byla leckdy nešťastně ovlivňována.

Nicméně JAMU se postupně stala školou, která si dokázala najít své místo v českém i středoevropském či evropském kontextu, a to v obou hlavních oborech, které se zde pěstují: v hudbě i v divadle. Vytvořila si svou pověst, své jméno, a aniž si chci brát příliš růžové brýle, je to v řadě oborů jméno dobré a uznávané. – Tohle vše, pozitiva i negativa minulosti, vytváří to, čemu jsme uvyklí říkat tradice, co je součástí našeho vědomí a podvědomí, co neseme (či vlečeme) s sebou, s čím musíme počítat. Tedy první časový bod důležitý pro mé rozvažování: minulost, tradice, jejich bohatství, inspirativnost, ale i problematičnost.

Tím druhým pásmem je ovšem opačný pól pomyslné časové osy – tedy budoucnost. Ta je nám, na rozdíl od minulosti, ve své definitivní podobě neznáma, ale přesto je třeba si ji nějak pojmenovat, a to proto, abychom měli k čemu směřovat.

Co je podle mne rozhodující při stanovení takového směřování, mám-li na mysli činnost vysoké umělecké školy? Současná umělecká tvorba a formy jejího provozování přinášejí nové možnosti, vedle těch tradičních se objevují nové, zatímco ty dřívější slábnou či mizí. Proto je třeba vědět o tomto pohybu a počítat s ním v koncepci vysoké umělecké školy, která vychovává absolventy pro budoucnost, nikoli pro minulost.

Můžete se ptát, kde v mém pojetí času jako dvou pásem na časové ose zůstala přítomnost. Ta je pochopitelně a samozřejmě obsažena v oblouku, který tato dvě časová pásma spojuje; je to pohyb a proces, který probíhá od minulosti do budoucnosti, proces, který je podmíněn minulými zkušenostmi (tradicí) a který musí nutně směřovat do budoucnosti, mít vizi budoucnosti, počítat s ní, vztahovat se k ní. Právě takto chápaná přítomnost – minulost průběžně se proměňující v budoucnost – je předmětem mé úvahy o úkolech rektora této školy. Toto filozofické zakotvení v čase je pro mě klíčové, protože nepovažuji za možné urvat školu od jejích kořenů (a tradice), ale stejně tak si nemyslím, že by měla neproměněna trvat v čase a prostoru, žijíc, posléze živoříc ze své podstaty. JAMU má všechny předpoklady, aby takto chápaný proces vytváření své budoucnosti bez potíží zvládala: minulost, tradice, je bohatá, stačí jen správně ji chápat a využívat;

/Pokračování na str. 2/

u
nitř
čís
la:

Proslovy
rektora Univerzity Karlovy
prof. Ivana Wilhelma
a prof. Aloise Hajdy
na slavnostní inauguraci
nového rektora JAMU
dne 6. února 2003

Setkání/Encounter 2003

Žhavé novinky
v Komorní opeře a ve Studiu
Marta

Jak se naší studentce
vedlo v Utrechtu

Chvála Devítky

Rozhovor s houslistou
doc. Františkem Novotným

Plesové rozjímání

V příštím čísle:

S novou kvestorkou JAMU
JUDr. Lenkou Valovou o financování VŠ

— Zdá se, že prof. Václav Cejpek
vzhlíží k budoucnosti JAMU
s optimismem.

budoucnost je pak třeba pojmenovávat ve vztahu k tomu, co je posláním JAMU. Předmětem mého uvažování v rámci tohoto mého projevu nutně musí být právě tato „přítomnost“, tedy tento proces proměňování tradice v budoucnost. Proces, který bych chtěl během příštích tří let na JAMU podněcovat a podporovat.

Dovolte, abych v této souvislosti připomenul dvě osobnosti, které formovaly polistopadovou éru JAMU a které přispěly k tomu, že problémy minulosti, o nichž jsem se zmínil, byly namnoze napraveny, ne-li (tam, kde to šlo) zcela zahlazeny. Jsou to prof. Alena Štěpánková-Veselá a prof. Alois Hajda. Funkční období každého z nich má své výrazné rysy: za prof. Štěpánkové-Veselé došlo ke konstituování JAMU v nové podobě, tzn. se dvěma fakultami a s mnoha novými lidmi, došlo k prudkým proměnám v oblasti prostorového zabezpečení atd. atp.; prof. Hajda na tento trend o šest let později navázal, soustřeďuje se ovšem postupně více na jemnější problémy a specifika spjatá s filozofií existence vysoké umělecké školy. Považoval bych za čest moci navazovat na jejich ideály o vysokém uměleckém školství a na jejich úsilí zajistit JAMU co nejlepší podmínky k plnění jejího poslání. A říkám-li navazovat, myslím na věrnost duchu jejich usilování, nemyslím opakovat a kopírovat, protože v leccos je třeba jít dál a leccos je třeba dělat jinak.

Jaká má, jaká může být tedy úloha rektora v onom procesu mezi minulostí a budoucností, v jejich přítomném dynamickém střetávání? Základní, obecnou preambuli koncepce, tedy své vize, jsem již vyslovil v pokusu pojmenovat časový rozměr našeho usilování. Nyní bych ji poněkud konkretizoval.

Pro rektora a celý řídicí aparát vysoké školy s jeho jednotlivými složkami („rektorát“) spatřuji dvě hlavní oblasti působení: ta první je koncepční, programová, ta druhá servisní, zajišťující. Nelze je řezem oddělit, protože obě se vzájemně doplňují a prolínají, a činím-li tak, pak jen z důvodu názornosti a přehlednosti.

Hovořím-li o koncepci vysoké umělecké školy, pak je třeba především říci, že zákon stanovuje přesně míru samostatnosti jednotlivých fakult; a k základním právům a povinnostem fakult patří vytváření vlastní koncepce výuky jednotlivých studijních programů i jednotlivých oborů. Nehodlám brát fakultám jejich samostatnost v tvorbě jejich vizí. Chci-li jako rektor prosazovat určitou koncepční vizi, pak v oblasti obecnější, než je území jednotlivých studijních programů. Hlavními rysy této vize je chápání umění jako způsobu poznávání světa, který je adekvátní vědeckému poznávání a vede ke stejným výsledkům jako ono. Je pouze podnikáno jinými prostředky; jeho výstupem je však to, že člověk (tvůrce i jeho posluchač či divák) má šanci lépe porozumět i sobě, i lidem, i světu kolem sebe – stejně jako lépe chápe jednotlivé jevy reality na základě úspěšného vědeckého výzkumu a poznávání. Tato koncepce se musí nutně promítnout do postojů školy tam (a to už je propojení s tou oblastí, již jsem označil jako „servis“), kde se řeší financování vysokých uměleckých škol, tedy především do konference rektorů, do jednání se třemi zbývajícími vysokými uměleckými školami v Česku a do jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V budoucích letech půjde o to buď uhájit tzv. indexový způsob financování vysokých uměleckých škol, nebo prosadit vytvoření takového koeficientu, který odpovídá současným nárokům financování uměleckých studijních programů vyučovaných na JAMU.

Další důsledek této koncepční úvahy o adekvátnosti uměleckého a vědeckého poznávání je snaha prosadit financování výzkumu prostřednictvím umění, tedy uměleckého způsobu poznávání světa na základě uměleckého experimentu; ostatní vysoké školy, které se zabývají vědou, získávají nemalé finanční prostředky právě cestou rozvíjení vědy a výzkumu. Cesta k prosazení tohoto pojetí není ještě probojována, a proto bude jedním z mých cílů pracovat dále na jejím přijetí. Rovněž na půdě JAMU je možno hledat nové formy výzkumu, a to jak prostřednictvím umění, tak prostřednictvím vědy.

Nezbytnou součástí této obecnější vize o poslání naší vysoké školy a o jejím směřování do budoucnosti je poznání, že múzická umění, která jsou předmětem výuky na naší vysoké škole, se v současnosti hodně proměňují, vytvářejí a nabývají jak v divadle, tak v hudbě spousty nových podob, forem, mnohdy se přestávají respektovat přísná dělení na jednotlivé umělecké oblasti a mísí se žánrově i druhově.

Od r. 1990 proběhly v oblasti umění mnohé změny, které byly a jsou odrazem snahy „dohnat“ zpoždění předchozích dvaceti či více let. Samozřejmě došlo ke změnám také v oblasti, která nás zajímá především, v oblasti hudby a divadla. Jinak se začala chápat funkce umění ve společnosti, proměnily a proměňují se podmínky provozování umění, zanikly mnohé staré, zaběhané a mnohdy příjemně pohodlné formy, objevily se ovšem nové možnosti, mimořádně se zvětšila svoboda uměleckého tvoření, která otevírá velký prostor tvůrčí individualitě. Zároveň se mění možnosti a způsoby financování profesionálních uměleckých aktivit. To vše jednak otvírá umělcům, tedy těm, jež tato vysoká škola vychovává, nové možnosti uplatnění, jednak to na ně klade nové nároky, s nimiž si mnohdy nevědí rady, jsouce bezbranní proti způsobu myšlení, který zde nebyl běžný, jsouce uvyklí stále ještě onomu „pečovatelskému“ a „ochrannímu“ přístupu.

A právě to je prostor pro přemýšlení o průběžné inovaci studijních programů s ohledem na potřeby proměňujícího se trhu; neděsme se, prosím, toho slova, mám na mysli škálu uplatnění absolventů v uměleckém prostředí, které se dosti proměnilo, proměňuje a bude proměňovat. Mělo by být ctizádostí této školy, aby byla schopna reagovat na tuto okolnost. Zde je prostor k přemýšlení o mezifakultním studiu některých oborů či o perspektivním vzniku nových oborů. Zamýšlím podněcovat fakulty k těmto úvahám, které jsou pro budoucnost školy nezbytné. Přemýšlení o inovacích je navíc součástí procesu, který jsme zahájili úspěšně získanou reakreditací či akreditací našich studijních programů. Další reakreditace nás čeká v r. 2006 a je celkem jasné, že k ní nebudeme moci předložit totéž, co jsme předkládali v roce 2002. Musí tam být patrný posun, vývoj myšlení i metod, tedy obsahové i metodické části studia. Studijní plány ovšem neproměníme půl roku před časovým limitem nějakým strihem či stylistickým přeformulováním toho, co jsme předložili nyní. Proto je čas myslet na tuto skutečnost průběžně; nikoli ovšem kvůli akreditaci, nebo jenom kvůli akreditaci, ale proto, že je to naší přirozenou povinností.

Pro naplnění tohoto koncepčního uvažování považuji za nezbytné pokračovat s evaluací, tj. s procesem sebehodnocení a hodnocení naší vlastní práce. Zkušenost, kterou jsem učinil jako děkan Divadelní fakulty, mě přesvědčila o tom, že proces evaluace – je-li podnikán racionálně

a podle modelů vyhovujících umělecké škole – je výtečným nástrojem ke zlepšování kvality řízení.

Druhým prostorem pro činnost rektora a jednotlivých složek rektorátu je oblast „servisu“. Mám tím na mysli plnění všech povinností vyplývajících ze zákona, jednak dovnitř školy, vůči fakultám, jednak navenek, tzn. především vůči ministerstvu, ale také v oblasti grantů, zahraničních styků atd. – prostě všude tam, kde je nutno, aby jednala a navenek vystupovala škola, kde fakulty samy jednat nemohou. Jsou to kupříkladu velké investiční akce, především stavby atp. Jak jsem se o tom už zmínil, JAMU byla v minulých dvanácti letech v této oblasti úspěšná. Mým záměrem je pokračovat také v adekvátním a smysluplném zajišťování těchto záležitostí. Konkrétním úkolem, který je nyní nastartován a který bude třeba definitivně prosadit a poté dovést ke zdárnému konci, je stavba Hudebně-dramatické laboratoře, tedy společného studia pro žánry hudebního divadla, pro operu a muzikál; jinými slovy společnou tvůrčí laboratoř pro posluchače obou fakult, kde by měli možnost prezentovat výsledky svého uměleckého tvoření a experimentování.

Máme-li dostát všemu, k čemu jsme se zavázali při akreditaci studijních programů, bude třeba prověřit všechny podmínky realizace tohoto závazku. Mám zde na mysli zejména přechod na třístupňový systém studia, tedy studium bakalářské a navazující studium magisterské a studium doktorské jako třetí stupeň. Pro úspěšnou realizaci tohoto záměru zamýšlím jednat s fakultami mj. o dostatečnosti materiálně technického zázemí pro nový model studia; eventuální nové okolnosti se musí promítnout do aktualizace Dlouhodobého záměru JAMU a do usilování o jeho realizaci prostřednictvím investičních financí.

Vedle zahraničních kontaktů obou fakult považuji za důležité pěstovat vztahy se zahraničními školami také v řídicí rovině, tedy v oblasti koncepce a managementu vysokých uměleckých škol; zde mám na mysli především střeoevropské kontakty (Rakousko, Německo, Polsko, Maďarsko, Slovinsko aj.), kde je struktura uměleckých škol podobná a způsob řešení podobných problémů může být poučenější po vzájemné konfrontaci; může jít dokonce v některých případech o řešení společná.

Shrnu-li tedy základní schéma své koncepce, jak bych si ji představoval a jak bych ji nabízel pro své rektorské období, pak má výraznou dimenzi časovou a strukturální. Časová chápe realitu volebního období rektora jako proces směřování od minulosti k budoucnosti se silnou potřebou mít jasnou představu cíle a cílů činnosti JAMU – v tom je obsažen trend, pohyb, směřování. Strukturální dimenze pak vnímá činnost rektora a celého aparátu školy jako centrum obecné koncepce uměleckého muzického vzdělávání, spojující obě fakulty, harmonizující jejich úsilí, a jako moderní manažerské centrum, zajišťující všechny potřebné úkoly a poskytující fakultám servis, který je ze zákona či vnitřními předpisy JAMU delegován právě škole. Propojením těchto dvou hledisek vzniká prostor pro realizaci všech potřebných záměrů a zároveň i dostatek dynamického pohybu pro konkrétní zaplňování tohoto prostoru.

Předneseno dne 22. října na shromáždění akademické obce JAMU u příležitosti volby rektora a ve volně pozměněné podobě na inauguraci rektora dne 6. února 2003

Profesor PhDr. Václav Cejpek se narodil 21. března 1953 v Brně, kde také po gymnaziálních studiích absolvoval germanistiku a divadelní vědu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity a posléze získal titul doktora filozofie. V letech 1979–1987 pracoval jako dramaturg Československé televize – spolupracoval mimo jiné na pořadech Divadélko pod věží a Manéž Boleslava Polívky. Od roku 1987 působí jako dramaturg Mahenovy činohry Národního divadla v Brně, kde se výrazně podílí na profilaci této scény, pro niž objevuje řadu osobností a děl německé dramatiky – a kde spolupracuje s režiséry Aloisem Hajdou, Zdeňkem Kaločem, Otou Ševčíkem, Peterem Scherhauserem, Arnoštem Goldflamem, Michaelem Tarantem, Zbyňkem Srbou, Martinem Čičvákem a dalšími.

Z němčiny přeložil například hru Thomase Bernharda Velikáni (tento rakouský dramatik byl roku 1994 rovněž tématem jeho habilitační práce), Uhrbachovu Svinskou hru, Handkeho Hodinu, kdy jsme o sobě navzájem nevěděli. Prof. Cejpek publikoval také studie a články z oblasti historie a teorie divadla – například Brněnské německé divadlo v letech 1918–1932, několikavazkové pojednání o současné německé dramatice a jiné.

V roce 2000 byl Václav Cejpek jmenován profesorem. Na Divadelní fakultě JAMU působí v oblasti dramaturgie, dějin světového divadla a teorie herecké tvorby. V letech 1990–1994 byl prof. Cejpek předsedou akademických senátů JAMU a Divadelní fakulty, od roku 1997 až dosud vykonával funkci děkana Divadelní fakulty. Je členem vědecké rady Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Umělecko-vědecké rady Vysoké školy múzických umění v Bratislavě, umělecké rady Divadelní fakulty AMU v Praze, pracovní skupiny Akreditační komise Ministerstva školství pro obory umění a uměnovědy a členem poradního sboru pro kulturu Rady Statutárního města Brna. Profesor Cejpek se těší respektu u svých kolegů a přirozené autoritě mezi studenty.

21. ledna 2003 byl prof. Václav Cejpek prezidentem ČR Václavem Havlem jmenován s účinností od 1. února 2003 rektorem Janáčkovy akademie múzických umění v Brně.

Proslov rektora Univerzity Karlovy a předsedy České konference rektorů prof. Ivana Wilhelma

Rector Magnificus,
magnificence, spectabiles,
honorabiles, cives academici,
vzácní hosté, dámy a pánové,

dnešního dne jsme se sešli u příležitosti tradiční slavnosti uvedení do úřadu nového rektora Janáčkovy akademie múzických umění. Jde o staletou tradici univerzitního života, kterou se vždy demonstrovala důležitost tohoto úřadu a její význam pro akademický život. Staletý vývoj pozměnil nejen postavení a význam vysoké školy, ale i postavení a význam rektora. Uvědomme si, že v jistém historickém období vykonával rektor nad akademickými občany kompletní jurisdikci. To znamená, že měl plnou soudní moc jak ve věcech občanských a správních, tak i ve věcech trestních. Pak snadno nahlédneme, že konkrétní osoba, zaujímající rektorský stolec, byla pro každého akademického občana nadmíru důležitou. I když dnes již bohužel – vlastně z praktického hlediska bohudíky (i když na uměleckých vysokých školách tomu může být jinak) – rektor soudními pravomocemi nevládne, jsou jeho další působnosti nezanedbatelné. A tak v případě inaugurace nejde o pouhý formální akt převzetí úřadu, ale i o potvrzení odhodlání rektora uplatňovat svůj vliv na univerzitní dění podle svých představ.

Dovolte tedy, dámy a pánové, abych předně poděkoval za poskytnutí příležitosti promluvit krátce k tomuto vznešenému shromáždění. Nemohu nepřipomenout, že nový rektor se ujímá svého úřadu v období dosti složitém nejen z hlediska společenské situace a jejího dalšího vývoje. Nacházíme se ve složitém období přestavby nejen vysokoškolského sektoru vzdělávání, ale především v období přebudování vnitřního obsahu tohoto studia. Vysoké školy převzaly svůj díl odpovědnosti za budoucí vývoj v České republice s vědomím otevřené konkurence nejen v rámci Evropy, ale celosvětově. Jsme si dobře vědomi vlivu vysokých škol na dění ve společnosti jak v současnosti, tak i v dlouhodobé perspektivě. Jsou to právě dnešní studenti vysokých škol, kteří budou rozhodným způsobem právě další vývoj ovlivňovat. Jest si proto přát, abychom před jejich zraky demonstrovali, že umíme rozeznat a definovat podstatné od podružného a věnovat se právě tomu podstatnému. Bude naší ambicí prokázat, že lze tyto zásadní problémy věcně analyzovat, ukázat na nejširší souvislosti těchto problémů a nabídnout vhodné cesty jejich řešení. To by byl nejlepší příspěvek jak v oblasti vzdělávací, tak i v oblasti tvůrčí. Budete snad se mnou souhlasit, řeknu-li že v mnoha případech jsme denně svědky právě iracionálního chování, znamenajícího pouze další komplikace a oddálení konečných řešení. Doufám, že dokážeme přesvědčit veřejnost a státní reprezentaci o tom, že k těmto činnostem budeme potřebovat vytvářet odpovídající podmínky. To se týká všech vysokých škol

bez výjimky včetně vysokých škol uměleckých, o kterých to platí snad dvojnásob. Jinak nelze požadavkům kvality a vzdělávacích standardů vyhovět.

Dovolte proto, abych vyjádřil přesvědčení, že Vám, magnificence pane rektore, i Vaší akademii, se nadále bude dařit držet vysokou úroveň vzdělávací i umělecké činnosti, abych Vám popřál co nejvíce spolupracovníků oddaných akademii a co nejvíce talentovaných studentů.

Nemohu však nezpomenout i druhou část dnešního aktu inaugurace, neoddělitelně spojenou s převzetím rektorského úřadu, a tou je předání tohoto úřadu stávajícím rektorem. Po dvou funkčních obdobích předává rektorské insignie významný člen České konference rektorů, doyen tohoto sboru, skutečný rector magnificus. Bylo mým osobním štěstím, že jsem pana prof. Hajdu potkal a měl možnost s ním a jemu podobnými spolupracovat. Dovolte, abych jménem České konference rektorů i jménem svým poděkoval prof. Hajdovi za jeho přínos k činnosti konference i za jeho úsilí ve prospěch všech vysokých škol, nejen uměleckých. Vážíme si jeho vlivu a vždy čestných postojů, kterými dění na vysokých školách ovlivňoval nejen přes Českou konferenci rektorů, ale i Radu vysokých škol. Milý Lojziku, srdečně díky a dovolu, abych Ti jménem všech popřál i nadále hodně sil, pevné zdraví a odhodlání i dále dění na vysokých školách ovlivňovat.

Vám všem, cives academici, přeji radost a uspokojení z Vašeho akademického a uměleckého díla.

Quod Bonum Felix Faustum Fortunatumque Eveniat!

6. 2. 2003

Vystoupení odstoupjícího rektora JAMU prof. Aloise Hajdy

Rectores magnifici, dámy a pánové, vážení kolegové, bývá dobrým zvykem, že rektor vysoké školy, který ukončil své funkční období, se pokusí o stručnou bilanci toho, co za sebou zanechal a co předává svému nástupci. Mám-li tuto reflexi a sebereflexi podstoupit, nemohu začít teprve v únoru 1997, kdy jsem do rektorského úřadu nastoupil. Nedokážu totiž jen tak vymazat z paměti vzpomínku na léta svých studií na této škole a v této budově, započatá v roce 1949, na léta doslova „budovatelská“, která jsme si nedávno oživilí u příležitosti padesátiletého trvání Studia Marta. Často si také připomínám období druhé poloviny šedesátých let, kdy se Janáčkova akademie nadechla k čemuśi velmi nadějnému a kdy jsem měl příležitost – už jako její pedagog – být při tom. A nemohu konečně přehlédnout zásadní zlom v životě naší školy, k němuž došlo po roce 1989, kdy se i na JAMU podařilo po někdejších nadechnutí volně vydechnout.

Kladu si otázku, co v mé paměti pozitivně spojuje tři historicky nesouměřitelná období, v nichž jsem přišel do užšího kontaktu s Janáčkovou akademií – krutá léta padesátá s jejich normativní estetikou, slibný rozběh let šedesátých a jejich hořký konec, který mnohým z nás přeřal také dráhu pedagogickou – a nástup svobodných časů let devadesátých? Odpověď je až překvapivě jednoduchá: je to talent studentů této školy, který – ať už šlo o mé spolužáky nebo žáky – utváří její skutečnou kontinuitu a který je tím jediným, co dává naší činnosti oprávnění a smysl.

Snad je z této krátké úvahy dostatečně zjevné, že funkci rektora jsem chápal jako práci ve službách tohoto talentu, jako pomoc při hledání a rozšiřování svobodného prostoru k uplatnění talentu našich posluchačů. Měl jsem velké štěstí, že jsem přitom od počátku devadesátých let působil jako prorektor po boku profesorky Aleny Veselé a že jsem pak mohl navazovat na její rektorská léta, která se v historii školy již zapsala jako přelomová a nepochybně úspěšná.

Objektivní zhodnocení toho, co se na JAMU vykonalo za mého „rektorování“, jistě může a musí po určitém časovém odstupu provést někdo jiný než já. Dovolte mi však poskytnout k této analýze malou inventuru toho, co ze svého pohledu považuji za podstatné.

Krátce po mém nástupu do funkce, v říjnu 1997, si Janáčkova akademie připomněla vůbec prvním „necenzurovaným“ setkáním absolventů padesátiletí své existence. K tomuto výročí jsme vydali knihu *Vivat academia* a založili tak edici, v níž později vyšly další publikace – *Jamu s okny dokořán* a *Insignie JAMU*. Poslední z této řady byla inspirována novým rektorským žezlem vytvořeným Otmarem Olivou; tato insignie prodělala svůj křest při čestných doktorátech Václava Havla a Jiřího Suchého.

Za všechny uvedené publikace i nové rektorské žezlo vděčíme především osvícenému a štědrému, vpravdě „královskému“ sponzorovi z Krušovic.

Již dříve započaté budovatelské úsilí začalo přinášet další plody. V roce 1999 jsme otevřeli Informační a výukové centrum Astorka s vlastními kolejemi pro 239 studentů a s novým zázemím pro školskou knihovnu. Studio Marta, na začátku devadesátých let přebudované v moderní divadelní dílnu s variabilním hracím prostorem, získalo v roce 1998 kvalitní herecké zkušebny, novou světelnou a zvukovou technologii.

Poté, co z tradiční budovy na Komenského náměstí přesídlil rektorát JAMU do nových prostor na Beethovenově ulici, navázalo na zásadní rekonstrukci budovy Hudební fakulty její dovybavení špičkovými nástroji (do té doby v Brně neexistující klavír Steinway, třímanuálové varhany), vybudování učeben pro starou hudbu, bicí nástroje a také pro přípravu operních inscenací. V budově Divadelní fakulty došlo za podpory památkářů k rekonstrukci originálních secesních vitráží.

V prostorách Astorky našlo své útočiště nově založené Ediční středisko, které už má svůj redakční rytmus. Studentům slouží – rovněž v Astorce – nově vybudovaná multimediální studovna Oddělení výpočetních a informačních služeb OVIS.

S potěšením – a věřte, že bez jakéhokoli náznaku servility – konstatuji, že všechny tyto stavební a investiční aktivity by se nemohly uskutečnit, nebýt pochopení a podpory na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, u primátora, rady a zastupitelstva Statutárního města Brna. Sluší se za to poděkovat.

Po roce 1990 se stalo jedním z klíčových pojmů na naší škole slovo „otevřenost“. Otevřenost ve vztahu ke studentům i ve vztazích mezi pedagogy, otevřenost a flexibilita studijních programů, otevřenost ve vztahu k veřejnosti a také k zahraničním kontaktům. Pokud jde o ty posledně jmenované, fakta zde hovoří víc než výmluvně: v období mého rektorského působení se zahraničních mobilit zúčastnilo 379 studentů a 104 pedagogů, tedy 12 %, přičemž v roce 2002 tento průměr činil již téměř 20 %.

/Dokončení na str. 6/

Kytička pro Eduarda Gondeka

Na naší škole pak v současné době studuje 66 posluchačů ze zahraničí. A to nehovořím o tak významných mezinárodních akcích, jako jsou divadelní festival Setkání nebo Mistrovské interpretační kurzy.

Ani naše kulturní a umělecké působení v rámci města Brna není zanedbatelné. Tak například v minulém roce bylo ve studiu Marta sehráno 112 divadelních představení, Hudební fakultou uvedeno 150 koncertů a 10 operních představení. Naše výuka a její výsledky jsou tak neustále pod kontrolou převážně mladého, nekompromisního publika i odborné kritiky. Jestliže jsme právně definováni jako „veřejná vysoká škola“, naplňujeme toto označení nejen de iure, ale také de facto.

Závěrem mého vystoupení nemůže být nic jiného než poděkování příznivcům naší školy a spolupracovníkům, kteří během mého funkčního období vytvářeli všechno to, o čem jsem hovořil. Vedle prorektorů a kvestora jsou to především děkani Divadelní a Hudební fakulty se svými týmy, se svými pedagogy. Vždyť právě jejich zásluhou získaly obě fakulty pro další období akreditaci všech našich studijních programů a oborů.

Občas slyším poznámku, zda studentům v dnešní době věci příliš nezjednodušujeme, zda pro ně neděláme víc, než by si zasloužili, zda si toho dovedou vážit, zda není pro budoucí umělce lepší, aby se prali s nutnými podmínkami jako kdysi my, a podobně. Musím říct, že tuto obavu nesdílím. Dnešní svět je nám nejen přístupný a dostupný, ale je natolik komplikovaný a nepředvídatelný, že skutečnému umělci, kterému nestačí ulpět na povrchu, přinese překážek víc než dost. A „být připraven, toť vše,“ praví někdejší student Hamlet.

Čtyři vysoké umělecké školy v České republice mají v rámci našeho vysokého školství zvláštní postavení právě proto, že pracují s něčím tak neuchopitelným, proměnlivým a vzpírajícím se exaktnímu vymezení, jako je umělecký talent. Díky mimořádně kolegiální spolupráci těchto škol – a také porozumění na půdě České konference rektorů a Rady vysokých škol – se podařilo řadu našich „specifik“ osvětlit a umožnit jejich respektování.

To podstatné a svým způsobem přesahující problematiku vysokého školství nás však ještě čeká. Je to uznání umělecké tvorby jako poznávacího procesu, který má – jsem o tom hluboce přesvědčen – pro lidskou společnost stejný význam jako bádání vědecké. A aby toto uznání mohlo být více než pouhým gestem soucitu, musí být dovedeno zejména v prostředí vysokých škol ke všem důsledkům, k materiální podpoře takzvaného „výzkumu uměním“ adekvátními granty a programy. Štafetu tohoto běhu na zdá se dlouhou trať rád předávám novému rektorovi.

Z vůle akademické obce zvolený pane rektore, přeji Vám i celé Janáčkově akademii mnoho radosti a úspěchů a s maximální důvěrou i potěšením Vám odevzdám slavnostní insignie jako symbol svébytnosti a důstojnosti naší alma mater.

A s Janem Skácelem přeji „odvahu a hodně štěstí“.

Josef Suk napsal svého času kouzelnou skladbičku: „S kyticí v ruce“. I když své poděkování a gratulaci nedovedu tak krásně vyjádřit jako tento Mistr, ráda bych dnes chtěla vyslovit velký dík za obrovský kus práce, kterou pro naši alma mater dr. Eduard Gondek během svého třináctiletého působení ve funkci kvestora vykonal. Letos na jaře tento služebně nejstarší kvestor českých vysokých škol svou činnost v této funkci uzavřel.

V roce 1990, kdy jsme měla tu čest stát v čele naší vysoké školy, při konkurzu na kvestora JAMU dr. Gondek celou komisí jednoznačně přesvědčil, že je to právě on, kdo má nejlepší předpoklady pro vykonávání tohoto úřadu. Za naši důvěru se bohatě odměnil. Pan kvestor je roduvěrný Valach patřičně hrdý na svůj původ a oplývá výrazným sportovním duchem. On je nejen velkým milovníkem fotbalu i dalších sportů, ale přenáší tuto vlastnost i do své práce. A protože i mně je sport velmi blízký, zjistila jsem, že máme podobnou „krevní skupinu“.

Velmi záhy jsme společně s profesorem Aloisem Hajdou, který od roku 1990 zastával funkci prorektora, utvořili trojici, která úzce spolupracovala. A protože Aloisovi také nechybí sportovní duch, byla to spolupráce nadmíru plodná. Když jsme usilovali například o získání nějaké budovy, museli jsme rozhodující činitele „obklíčit“, což byl náš oblíbený terminus technicus. Většinou se nám tato metoda osvědčila. V jednom případě hrála angažovanost pana kvestora na poli fotbalu přímo klíčovou roli. Nikdy nezapomenu na pražské jednání o získání Astorky pro JAMU. Jeden z rozhodujících vysokých úředníků se projevil jako velký příznivec tohoto sportu a i když fotbal není mým nejoblíbenějším sportem, v zájmu věci jsem trpělivě vyslechla asi hodinovou debatu na toto téma mezi panem kvestorem a tímto pánem. Jednání mělo potom zcela hladký průběh a Astorka byla naše.

Byly to nesčetné cesty na různá jednání do Prahy. Pan kvestor se jich vždy účastnil s plným nasazením. Imponovalo mi vyložené fandovství ve prospěch JAMU, se kterým k nim vždy přistupoval. Byl mi velkou oporou při mé sedmileté náročné rektorské funkci. Věděla jsem, že se na něj mohu plně spolehnout. V té době se nám podařilo školu vybavit novými budovami i rekonstruovat staré. Jsem přesvědčena, že rozhodujícím bodem tohoto úspěchu byla vzájemná absolutní důvěra mezi vedoucími představiteli školy a společný cíl.

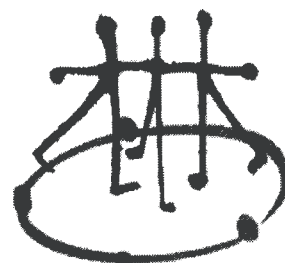
Přeji novému vedení JAMU, aby mezi nimi panovala stále vzájemná důvěra a patřičné fandovství ve prospěch naší alma mater.

A panu kvestorovi upřímně děkuji za krásný přátelský vztah a se symbolickou kyticí v ruce mu přeji pevné zdraví a stálého sportovního ducha po další dlouhá léta.

Alena Veselá

SETKÁNÍ / ENCOUNTER 2003

Slovo má ředitel festivalu Setkání/Encounter Petr Oslzlý:

Co přináší nebo by měl přinášet festival hostujícím souborům?

V žádném případě bych nemluvil o hostujících souborech, ale o divadelních školách, které se festivalu účastní se svými produkcemi. Školám, nedílně jejich studentům i pedagogům, to samozřejmě přináší možnost setkání a setkávání se s metodami výuky jiných škol, srovnání pedagogických i studijních výsledků, které se přirozeně projevují v kvalitách jednotlivých produkcí, jež však nemohou být vnímány stejně jako na profesionálních divadelních festivalech. Dochází zde každoročně k jakési (samozřejmě fragmentární) přehlídce nových, především evropských divadelních talentů. Setkávají se zde ale i divadelní kultury, protože ty se samozřejmě v podobě divadelních škol odrážejí. V neposlední řadě zde dochází k mezinárodnímu setkávání nastupující generace a já se na základě vlastní zkušenosti domnívám, že pro některé lidi to může mít stejný význam pro celý tvůrčí život, jako pro mne měla na konci šedesátých let tvůrčí účast na velkých festivalech alternativního divadla v Zagrebu, Wroclavi či Nancy.

Jaký význam, kromě možnosti vidět představení hostů, má festival pro studenty, pro školu?

Význam festivalu pro studenty i celou Divadelní fakultu JAMU je nesporně velký. Pro studenty především proto, že se festival stal součástí výuky, a to ne jednoho ateliéru. Příprava a realizace dnes pozitivně více či méně zasahuje do studijních programů většiny ateliérů. A mám dojem, že studenti berou festival čím dál více za svůj a chápou neopakovatelnost možností, které jim nabízí. Především možnosti učit se živě ze všech možných aspektů – dramaturgických, organizačních i technických – realizaci mezinárodního festivalu, učit se navazovat tvůrčí styky přes hranice států a skrze jazyková ohraničení jednotlivých národů. A to, co má význam pro program výuky a tedy i pro studenty, má význam i pro školu. A navíc festival Setkání/Encounter dodává naší fakultě nesporně velkou mezinárodní prestiž a otevírá jí nové mezinárodní kontakty. Vždyť na půdě festivalu se například zrodila myšlenka velké a plodné mezinárodní spolupráce, která se realizovala v několikaletém programu SCART.

/Převzato z festivalového bulletinu Meeting point, č.1/

— Vpravo nahoře: Inscenace studentů ze Salzburgu —
Dole: Platonov z VŠMU Bratislava

CENY UDĚLENÉ POROTOU:

Cena primátora statutárního města Brna: **kolektivu studentů Universitát Mozarteum Salzburg, Rakousko** za autorský scénář inscenace „Un ange qui passe“.

Cena rektora Janáčkovy akademie múzických umění v Brně: **Luboši Kostelnému** za mužský herecký výkon v inscenaci „Platonov“, **Vysoká škola múzických umění v Bratislavě, Slovensko.**

Cena poroty: **Pilvi Porkola** za režii inscenace „Žízeň (The Thirst)“, **The Theatre Academy of Finland, Helsinky, Finsko.**

Cena diváků: inscenace „Platonov“, **Vysoká škola múzických umění v Bratislavě, Slovensko.**

Porota 13. ročníku festivalu Setkání/Encounter 2003:

Marek Pivovar – předseda poroty

(Národní divadlo moravskoslezské Ostrava)

Marina Busse (Bayrische Theaterakademie München)

Martina Černá (Svět a divadlo)

Petr Štindl (Městské divadlo Zlín)

Jana Cindlerová (studentka FF MU Brno)

Tereza Siegllová (studentka FF UK Praha)

Barbora Štarhová (studentka FF UP Olomouc)

Ohlédnutí za Žirafami a Donem Juanem...

Jak nejlépe zrekapitulovat inscenaci, kterou žila Katedra zpěvu a operní režie (a nejen ta...) od září až do její světové premiéry v Praze? Odbornou kritikou? Nebo jen pouhým konstataváním faktů? Nejvhodnější se mi zdá nechat promluvit ty, kteří museli riskovat, dát svoji představu na pranýř a vystavit se buď obdivu nebo nemilosrdné kritice publika. Vždy jsem přemýšlela, jak odlišně vnímáme věci předtím a potom, co se stanou. Na začátku a v průběhu práce vidíme více problémy, na které pak ve vzpomínkách zapomínáme anebo se k nim vracíme se shovívavostí...

Nejprve uveřejňujeme pohled Hany Krejčí, která se na přípravě představení podílela a vnímala všechno z té druhé – organizační stránky. Odkaz divákovi v úvodním slovu k opeře **Don Juan v pekle** režiséra Pavola Juráše tak vystihuje to „před“, které je plné očekávání, že jsem se rozhodla k němu vrátit (snad mi to čtenáři odpustí). A režisérka **Žirafí opery** Magdalena Krčková zas napsala, jak všechno vnímá teď, kdy už všechno rozruch a stres kolem skončil a zůstaly pouze dojmy, zážitky a zkušenosti.

Hana Krejčí:

„Na počátku listopadu roku 2002, přesněji 10. 11., hostovala Komorní opera Hudební fakulty JAMU ve Stavovském divadle v Praze, a to s operami **Don Juan v pekle** Karla Škarky a **Žirafí operou** Markéty Dvořákové. Stalo se tak v rámci projektu Bušení do železné opony a obě dílka mladých autorů, studentů Hudební fakulty, zde byla uvedena ve své světové premiéře.

Výjimečnost celého projektu Komorní opery netkvěla pouze v příležitosti prezentovat se v Praze, a to ještě dvěma původními operami. Do přípravy a realizace se zapojilo i pár studentů Divadelní fakulty, a tak všichni zúčastnění získali možnost vyměnit si zkušenosti a seznámit se se stylem práce toho „druhého tábora“.

Představit se v Praze byla pro mnohé zkušenost zcela nová, a tak premié-

ru doprovázela nutná dávka nervozity. Jak bylo nabídnuté příležitosti využito, musí zhodnotit každý sám za sebe.

V posouzení umělecké kvality ale nikdo z realizátorů a účinkujících být nemůže. Ti totiž nevidí jen výsledek, ale taky spoustu práce, která za ním stojí.“

Pavol Juráš:

„...Kdo posoudí naši operu, naši práci, nevím, ale jestli se vám bude líbit, potěší a zaujme vás, bude to stát za to. Jestli to pro vás bude důvod k zamyšlení, bude to ještě lepší. Je třeba ji rychle odhalit, najít, odšifrovat... Máme na to jen dnešní večer, stejně jako jen jeden život, jednu matku, přítele, jednu možnost setkání. I naši hrdinové se setkávají, setkání plné protikladů, zmatků, tak jako hudba, doba, režie, představení. Tak jako tajemné mystérium – život. Věřím v jeho sílu i v sílu této hudby.“

Magdalena Krčková:

„Režirovat operu, která ještě nikdy neoznala, je nesmírně dobrodružné. Popsané a počmárané stohy papíru – někdy jen pár slov, jindy pětistránková (...a zbytečná...) studie... Vše svědčí o tom, že člověk hledá, tuší a zase se ztrácí v nekonečnosti možností. Nejen

sám, ale i se svými spolupracovníky se snaží nalézt nejčistší podobu díla, nějakým způsobem zkrotit a přitom nezaškrtit fantazii, tušeným obrysům dát nějaký tvar. Je to dlouhý a složitý proces, namáhavý a přesto radostný, protože je tvořivý.

Hudba Markéty Dvořákové nás inspirovala svou jemnou atmosférou a smyslem pro humor a Jacques Prévert originálním a poetickým viděním světa. Chtěli jsme proto spolu s výtvarníky vytvořit poetické obrazy, jakousi metaforu s velkým prostorem pro divákovu představivost. Celá práce byla pro všechny zúčastněné ohromnou zkušeností, účinkující mě nadchli svým pozitivním přístupem a proto doufám, že i jim přinesl tento projekt mnoho radosti, neboť i oni učinili tu *první stopu do čerstvého sněhu*.“

A můj názor, jakožto nezaujaté posluchačky, která jenom „přišla, viděla a hodnotila“? Myslím, že to má smysl. Pokoušet se vytvořit něco zajímavého, nového a krásného... Možná se vždy všechno nepovede úplně podle našich představ, ale když se podaří pomoci umění na chvíli přimět diváka zastavit se a zamyslet se nad svým životem, tak naše práce nebyla rozhodně marná. A práce všech, kteří se na projektu Bušení do železné opony podíleli, určitě stála za to.

Děkujeme.

Eva Palacková

Foto Oldřich Pernica

Jak v Martě zametli s Antigonou

Text současného českého dramatika Romana Sikory **Smetení Antigony**, který zinscenoval v brněnském Studiu Marta Jakub Maceček, je novodobou variantou známého antického mýtu.

Sikora původní Sofoklův text, který mapuje roztržku zákona dne, zastoupeného kreontovskou obcí, a zákona noci, jenž zde hájí do poslední kapky krve nelidsky statečná Antigona, řádně překopal. Mladý dramatik nastiňuje zneklidňující obraz společnosti, jejíž občané se zcela podrobili morálce stáda a zaprodali svou duši principům nabídky a poptávky. Vzpouza Antigony v podání Ivy Pazderkové, která na sebe dobrovolně bere masku nihilistického rebela, nekrofilního šaška a šíleně smutného blázna, je v tomto dokonale znicotnělém světě jednou provždy smetena z povrchu zemského. Sikora uzpůsobil svému ideovému pojetí i strukturu textu, který je záměrně roztržštěn do fragmentárně komponovaných scén, připomínajících lyricky stylizované výkřiky do tmy.

Jakub Maceček se ve svém režijním pojetí opírá o poetické kvality textu, které zde rozvíjí do sugestivních jevištních obrazů. Využívá přitom elektronické tituly, na kterých běží scénické poznámky, projekce na plátno, znázorňující Antigonino dětství, a další výdobytky moderní režijní praxe. Může se přitom opřít o pomocnou ruku scénografa Marka Cpina, kterému se podařilo doslova a do písmena rozpohybovat jeviště a přitom neskloznout do samoučelného estetického exhibicionismu. Režisér se ani příliš nesnaží jednotlivé sekvence děje uměle provázat, chce naopak pobrechtovsku zvýraznit klouby, které drží představení pohromadě.

Inscenaci výrazně napomohly výkony mladých absolventů herectví, kteří prokázali, že už jsou vyzrálými osobnostmi. Je třeba pochválit Janu Plodkovou, která v roli žensky poddajné, ambiciózní Ismény žízňící po lásce a teplém místěčku vedle vladařova syna je rovnocennou partnerkou Antigony Ivy Pazderkové. Jejich mužští protihráči Václav Neužil coby Kreon a Dalibor Přecechtěl jako Haimon sází spíš na ironicky zcizené herectví, které podtrhuje krutou, odlidštěnou tragikomiku celé situace. Macečkovi se podařilo prostřednictvím ryze divadelních prostředků zvýraznit potenciální jevištní kvality Sýkorovy předlohy. Řeč jeho představení je čirá a jasně čitelná. Režisér přitom nechává dostatečný prostor pro imaginaci diváka, který si může po svém dotvářet vyznění inscenačního záměru.

Petra Havelková

Foto Pavel Nesvadba

NABÍDKA SEZÓNY

2003–2004

A. P. Čechov / **Sestry**

Tři sestry jsou jednou z nejlepších her světové dramatiky. Naše Sestry jsou její podstatně zkrácenou a upravenou verzí. Omezili jsme bohatost původní hry a tak jsme se mohli víc koncentrovat na to, co zůstalo. Věřte, že toho není málo!

Jiří Suchý, Ferdinand Havlík / **Kytice**

K. J. Erben a J. Suchý " dva klasici české literatury v rozmilé muzikálové baladyádě. Taškařice s orchestrem. Ryze český muzikál v ryze moravském podání.

Vasilij Šukšin / **Chuť do života**

Groteskní příběhy, maléry, soudničkové anekdoty z hospody, z nemocnice, z vesnické chalupy, ze záchytky, to jsou povídky Vasililje Šukšina, převážně z šedesátých let. Čtyři z nich vám nabídneme v naší inscenaci.

Carlo Goldoni / **Náměstíčko**

„Mé malé náměstí, mé náměstíčko, sbohem. Jsi ošklivé? Jsi krásné? Můžeš mít i své chyby. Krása, to není krása. Krásné je, co máš rád – a co se tobě líbí.“

Muzikálový koncert

Show písní z českých a světových muzikálů s tanečními čísly.

Zoja Mikotová / **Tam a zpátky**

Stylistická cvičení ve znakové řeči. Cvičení stylů překvapující nekonečností tvůrčího procesu! Jaké možnosti nabízí znakový jazyk neslyšících, jehož podstata je řeč očí a rukou v prostoru?

A. L. Kopit / **Tatínku, ubohý tatínku**

Pseudoklasická tragická fraška tradičně francouzsky zvrhlá.

Muzikál

Zatím si vybíráme z několika titulů.. Rozhodně ale diváka nezklameme.

Faustovské variace

Dvě autorské režie v jednom večeru Faust oder Faust? Mein Faust oder kein Faust? Faust oder Panzerfaust?

Bůh a ďábel v přímém přenosu...Fast Faust aneb Faust tak rychle, že si ani neuvědomíte, že je to Faust... „Okamžiku prodlí“... Koncepce a antikoncepce. Kunst oder Wurst?(Nebojte se, představení bude v češtině!)

Na půl roku v Utrechtu

Petra Čadová, studentka 4. ročníku na Hudební fakultě JAMU, obor violoncello, se začátkem dubna 2003 vrátila ze šestiměsíčního studijního pobytu v rámci programu Socrates-Erasmus v holandském Utrechtu. Odpověděla na otázky týkající se jejího studia a dalších aktivit.

Co vám studium na partnerské Hogeschool voor de Kunsten v Utrechtu dalo?

Především zkušenosti a kontakty s velmi zajímavými lidmi. Studovala jsem u prof. Jeroen den Herdera a u prof. Eliase Ariscúrena, oba jsou žáky Gaspara Cassadó, což je dost výmluvné pro úroveň tohoto studia.

Čím se naše partnerská škola v Utrechtu liší od JAMU, případně v čem je podobnost?

Liší se vysokým počtem zahraničních studentů z celého světa. Je zde velká možnost zdokonalení se v angličtině, což je vlastně hlavní komunikační jazyk. Německy se sice také s Holanďany domluvíte, ale angličtina je běžnější, např. pro španělské studenty, kterých bylo v Utrechtu mnoho.

Každý student má svou poštovní schránku, do které vedení školy, nebo organizátor různých workshopů doručí všechny informace, které by studenta mohly zajímat. Škola má také jako JAMU svůj vlastní „Občasník“ (Muzieknieuwsbrief).

Vyzařuje z vás spokojenost se studiem. Byly i nějaké problémy?

Každý začátek je těžký, samozřejmě první den byl nejtěžší v orientaci: najít školu, ubytování, banku a vše potřebné. Naštěstí jsem se vždy setkala s ochotou pomoci od místních obyvatel, z nichž každý ovládal angličtinu. Za celou dobu pobytu jsem se setkala pouze s dvěma staršími lidmi, kteří angličtinu neovládali.

Další vaše aktivity kromě povinných školních?

Výhodou byla účast na mistrovských kurzech, které dávali Kyoko Hashimoto z Japonska a Charles-Andre Linale z Francie na utrechtské škole. Tyto kurzy se konají jednou za dva měsíce a vždy trvají čtyři dny. Jsou zakončeny společnou lekcí pro celou skupinu „Group lesson“, kde se prezentuje většina účastníků. Kurzy jsou pro studenty školy zdarma a mají špičkovou úroveň.

Na utrechtské škole je možnost zúčastnit se mnoha workshopů; např. workshop Phillipa Curtise byl zaměřen na prezentaci na podiu (odbourání trémy, chování během vystoupení se zaměřením na tělesné funkce, atd.). Také jsem byla účastníkem workshopu Alexandrovy techniky, která je zaměřena na uvolnění a soužití se s nástrojem.

Jak se pracuje ve studentském orchestru na utrechtské škole?

Orchestrální práce je na velmi dobré úrovni. Zúčastnila jsem se dvou orchestrálních projektů, na jejichž závěr se konaly koncerty v Amersfoortu, Amsterdamu a Utrechtu v sále Vredenburg pro dva tisíce lidí s výbornou akustikou a hojnou návštěvností.

Projekty trvaly deset dní a za tuto dobu se studenti vystupující v orchestrálním projektu mohli dobře sžít. Na vel-

mi dobrou úroveň měli vliv dobří dirigenti, kteří dovedli zaujmout pro věc, a organizace. Ta byla výborná, vždy bylo přesně sděleno místo a čas konání zkoušky, jaké oblečení je vhodné a další potřebné informace. O informování se staraly dvě pracovnice, pověřené organizací veškerých projektů. I notový materiál byl doručen studentům vždy s předstihem tak, aby byl dostatek času na nastudování. Na zkouškách byla stoprocentní účast a studenti byli omluveni z ostatní výuky. Každá skupina měla své náhradníky pro případ nemoci.

Co nám prozradíte o koncertu v rámci projektu česko-holandské spolupráce, který utrechtská škola každoročně pořádá?

Projekt česko-holandské spolupráce mezi Brnem a Utrechtem má opravdu již několikaleťovou tradici. V loňském roce se ho např. zúčastnila Silvia Stašková, flétnistka HF JAMU.

Pořadatelem je utrechtská škola ve spolupráci s českým velvyslanectvím v Haagu. Organizaci přebírá vedoucí zahraničního oddělení Fiet Nafzger a letos jsem jí byla ku pomoci já.

Koho jste oslovila, aby se zúčastnil projektu, a s jakým programem jste vystoupili?

Vybírala jsem z řad svých kamarádů, dobrých studentů tak, aby se program líbil. Zúčastnil se klarinetista Maciej Nowakowski z Polska, klavíristky Reiko Tanaka z Japonska a Na-Hyeon Moon z Koreje a já (Petra Čadová, cello.) Na programu měla být Sonáta pro hoboje, klavír a basso continuo, která se ale z důvodu nemoci hobojistky bohužel neuskutečnila, takže přišlo na řadu sólové provedení skladby C.M.vonWebera: Adagio a Rondo v mém podání. Klarinetista Maciej z Polska s klavíristkou Reiko z Japonska, kteří se účastní prestižních soutěží v Holandsku, vystoupili se skladbou J. Brahmsa. Na závěr zazněla skladba Souvenir de Spa od F. Servaise, která je velmi efektní pro pěkný závěr.

Zúčastnily se projektu i oficiální osobnosti?

Velmi nás potěšila účast prvního náměstka českého velvyslance, pana Petra Havlíka, M.B.A. a ředitele utrechtské školy, pana Berta van den Akkera. Zástupkyně utrechtské radnice, paní Jet Bakker zprostředkovala další koncert pro magistrát, který byl určen pro speciální zasedání utrechtského městského zastupitelstva s názvem „Česká republika dnes a v budoucnu“.

Doporučujete studium v Utrechtu dalším studentům?

Jistě, studium v Utrechtu je výborná investice do budoucna. Ti, kteří se ještě rozhodují, co dál se svým studiem, ať neváhají a využijí této příležitosti.

Znám vás jako společenskou bytost; jak jste byla spokojena po této stránce?

Hodně čilý společenský život mi velmi vyhovoval. Škola organizuje různé party (Halloween, Spring party atd.), které slouží k setkávání studentů a prohlubování studentských vztahů. Měla jsem možnost poznat hodně různých národností a jejich kultur a zvyků, např. s radostí jsem přijala pozvání spolužáka ze Španělska na večírek v opravdu nefalšovaném španělském duchu, kde se podávala paella a sangria a tančilo se právě flamenco.

Jediný problém, který po zakončení zahraničního studia mám, je, že budu muset vyhledat opravnu bot.

Ptala se a rozhovor připravila: Marie Káňová

Chvála Devítky

V polovině března proběhla na Hudební fakultě JAMU Brno velmi netradiční a velmi zajímavá akce: studio Devítka ožilo na dva večery hudbou z přelomu 20. a 21. století. Pokud bychom mohli mluvit „pouze“ o zaznění skladeb soudobých autorů, nebyla by to akce až tak ojedinělá a výjimečná (hudební Brno se této oblasti věnuje velmi svědomitě), ale mluvíme o velmi originálním, mladistvém a netradičním pojetí a prezentování těchto děl. Mluvíme o studentech operní režie HF JAMU Magdaleně Krčkové a Roku Rapplovi, kteří se rozhodli pro scénické zpracování děl pánů Aloise Piňose, Arnošta Parsche a Ivo Medka, která byla primárně určena pro koncertní provedení. Nevím, co k tomu studenty operní režie vedlo, ale mě jako první napadá zpřístupnění soudobé hudby širšímu publiku. Pro mě byla soudobá hudba spojená s určitým děním na jevišti mnohem otevřenější a pochopitelnější. Možná je to jen moje pohodlnost a neschopnost vytvořit si vlastní „ideje“ na tu či onu hudbu a potřeba počkat, až bude někdo zkušenější s touto hudbou delší čas „žít a snažit se jí porozumět“, a potom přijmout jeho dojmy, nápady a asociace. Ale myslím si, že to může být odrazový můstek pro vlastní iniciativu v poli soudobé hudby, a pokud s tímto pocitem odejde z tohoto večera více lidí, soudobá hudba získá další přívržence. Nyní ale pojďme k tomu, co se dělo 18. a 19. března v přízemí a příšeří HF JAMU.

V podvečer se velmi útulný a komorní prostor studia Devítka zaplnil různorodou společností diváků, aby se na hodinu uvolnili a nechali se unést hudbou, atmosférou a nadšením mladých lidí. Možná také proto, aby na chvíli zapoměli na starosti a běh svého života nebo si v klidu zavzpomínali na pěkně strávený den. Když se diváci v klidu usadili, světla zhasla a sál začínala plnit hudba Aloise Piňose Stella Matutina, naskytnul se nám pohled, který na mě působil spolu s hudbou velmi mysticky. Černý prostor, který protínaly svítící, různě propletené přímky a další, již ne tak přísně geometrické, pohybující se pruhy, pod kterými se daly tušit postavy. Atmosféra, pro mě značně ovlivněna autorovou představou souboje protikladů Lucifera a Jitřenky, byla tajemná, zároveň značně dramatická a plná energie

a pohybu, vznikajícího z neustálého boje dobra a zla. Různé prolínání přímek a postav, bezeslovné dialogy dobra a zla úzce korespondovaly s hudbou, ke které se obě tanečnice (Denisa Hekrlová a Eva Ludvíková) i režisér podle mého názoru chovali citlivě a láskyplně bez násilného omezení či konkretizování. Výsledný dojem byl pro mě velmi intenzivní a inspirativní. Po malém vydechnutí se pokračovalo za znění hudby Arnošta Parsche nazvané Tichá krajina. Jak sám autor uvádí, krajinu vnímá jako „tichý monument, kde probíhá nesčíslné množství drobných procesů, jejichž společným úsilím je život, úsilí o jeho pokračování a vzdávání chvály stvořiteli“, i režisér se ve videoprojekci, která hudbu doprovázela, snažil velmi abstraktně znázornit různé formy života a vůbec procesů, které v životě mají své místo. Velkou výhodou se mi zdálo již zmiňované abstraktní pojetí, které dává hudbě i divákovi prostor pro vlastní „život“ a invenci, měla jsem pocit, že dění na jevišti hudbu skromně doprovázelo a galantně se jí podřizovalo. Zdálo se mi, že hudba a scénické provedení spolu vycházely jako velmi spokojený pár. Poslední představení určené hudbou Ivo Medka 11 Gestalten des Mondscheins bylo hodně odlišné od dvou předchozích, jasně byla cítit změna režiséra. Rozhodně se ale nedá říci, že změna k horšímu. Scénické pojetí bylo mnohem konkrétnější, už jen tím, že jsme na jevišti sledovali pět krásných mladých lidí (B. Jelenová, M. Svobodová, J. Hellingerová, J. Škarka, R. Mikluš), kteří mi podobu hudby svým způsobem konkretizovali. Ale moje touha po určitém abstraktnu a tajemnu byla naplněna i zde, prostor pro fantazii byl dán tím, že postavy se vyjadřovaly pouze nonverbálně a s velkými ohledy na „paní hudbu“.

Závěrem se budu možná opakovat, ale pocit, který ve mně tento večer zanechal, je silný a silně pozitivní. Nejvíce oceňuji nápad scénického provedení soudobé hudby mladými lidmi, protože kdo nás „mladé“ k této hudbě může přivést lépe než naši vrstevníci s podobnými pocity, náladami a tendencemi.

M. A. Dobrovolná

Multimediální scénické projekty studentů operní režie:

Alois Piňos – Stella Matutina, režie Rok Rappl

Arnošt Parsch – Tichá krajina, režie Rok Rappl

Ivo Medek – 11 Gestalten des Mondscheins,

režie Magdalena Krčková

Foto Hana Smejkalová

— Studio Devítka, které je především učebním prostorem k přípravě inscenací do Komorní opery, nám dává oprávněnou naději, že se v budoucnu setkáme s dalšími původními hudebně-dramatickými díly, zdařilými podobně jako Žirafí opera (na snímku)

Tři otázky pro Františka Novotného

Před několika málo týdny jste se vrátil z Poznaně, kam jste byl pozván do poroty mezinárodní houslové soutěže G.Ph.Telemanna. Je tomu sice již pár let, které uplynuly od doby, kdy jste sám jako student sbíral soutěžní vavříny, jistě však ožila řada vašich vzpomínek. Jaké pocity provázely Váš pobyt v Polsku?

Především to byl pocit radosti z toho, že se stále nachází tolik mladých lidí, kteří chtějí svádět boj – zejména sami se sebou – o co nejlepší zvládnutí nástroje a z toho vyplývající interpretaci děl. V posledních letech, kdy se ocitám „na druhé straně“ (např. v porotách Concertina Praga, Talentu roku, v přípravné komisi Pražského jara), jsem víc a víc přesvědčen o tom, že podstatnou roli pro věrohodnost a kredit soutěže hraje výběr poroty. Organizátoři Telemannovy soutěže přišli s filozofií sestavit porotu z pedagogů, kteří jsou zároveň sólisticky činní. Sešel jsem se tam tedy např. s laureáty Wieniawského a Paganiniho soutěže, s nimiž byla velmi pozitivní spolupráce. Důkazem toho byla zveřejňovaná bodování jednotlivých členů poroty, která se – díky podobným zkušenostem z koncertní praxe – lišila nejvíce o dva body při používání obvyklé pětadvacetistupňové klasifikace.

Pane docente, často spolupracujete s dirigentem Jiřím Bělohávkem. Vaše společné dvořákovské CD bylo vysoce oceněno prestižní britskou The Dvořák Society. Připravujete v letošní sezóně nějaký další zajímavý projekt?

S Jiřím Bělohávkem se pravidelně setkáváme na koncertních pódích, i s Českou filharmonií, Pražskou komorní filharmonií nebo jinými orchestry jsme uváděli řadu houslových koncertů (Bernstein, Sibelius, Barber, Martinů...). Na loňské léto jsme měli naplánováno natáčení nového CD pro japonský trh. Nahrávání mělo začít v osudné úterý 13. srpna v Rudolfinu, ale kriticky zvýšená Vltava nám realizaci znemožnila. V Domě umělců se objevila voda a další události jistě netřeba připomínat. Následovalo nelehké hledání nových termínů pro nahrávání, které se nakonec uskutečnilo v zimě. Rudolfinum nám poskytlo vynikající prostředí, zejména díky skvělé akustice, a musím říci, že jsme tam prožili několik nezapomenutelných večerů a nocí. Spolupráce s takovou osobností, jakou pan dirigent Bělohávek nesporně je, představuje nejen velkou uměleckou výzvu, ale je i velkou inspirací. Naše CD s Trojkoncertem L.van Beethovena a houslovým koncertem J.Brahmse vyjde letos v létě u největší a nejrenomovanější japonské společnosti Victor, která pro asijský svět znamená asi totéž, co Deutsche Grammophon pro Evropu. V současné době probíhají jednání s japonskou stranou o poskytnutí práv k vydání také v České republice a dalších evropských zemích.

Prof. Kamila Klugarová byla v pátek 4. dubna 2003 hostem prestižního cyklu Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK „Světová varhanní tvorba“. Na koncertě ve Smetanově síni Obecního domu provedla skladby francouzských autorů (L. Vierne, C. Franck, O. Messiaen, L. Boëllmann) a

Závěrem dovoluete poněkud osobní otázku. Jste laureátem řady velkých soutěží (absolutní vítězství v Kociánově soutěži, 1.místo v Concertinu Praga, laureátství Beethovenova Hradce, absolutní vítězství v Ševčíkové soutěži, zvláštní ocenění na prestižních mezinárodních soutěžích P. I. Čajkovského, Pražské jaro, Premio Paganini, Tokio), koncertujete v Evropě, Spojených státech /Carnegie Hall.../ a Japonsku /Tokyo Bunka Kaikan.../, Vaše jméno je v odborných kruzích vysoce uznáváno a vaše umění žádáno na významných pódích, každoročně se k vám adresně hlásí řada zájemců o studium na naší HF. Přesto mám pocit, že právě u nás doma nejste široké veřejnosti příliš znám. Znamená to, že prezentování se v médiích nepatří k vašemu životnímu stylu?

Ó, před sdělovacími prostředky mám veliký respekt. Jejich „moc“ je nedozírná a jsou to právě ony, které tvoří veřejné mínění, aniž si to mnozí uvědomují. Je pravdou, že se do značné míry médií straním. Pro svoji práci potřebuji klid a podmínky, umožňující maximální soustředění. Navíc moje povaha je zcela vzdálena reklamnímu sebezviditelňování mimohudebními prostředky, a tak jsem v minulých letech odmítl řadu „lákových“ nabídek na podobné projekty. Myslím, že čas, který jsem si uchránil pro svoji práci, byl zúročen, zejména v zahraničí, kde je vysoká interpretační úroveň samozřejmostí a vyhledávanou kvalitou.

Rozmlouvala Pavla Cápíková

— Neformální rozloučení Václava Havla s nejbližšími spolupracovníky, přáteli a poradci z intelektuálních kruhů ve vile Amálii (3.1.2003), rustikální stavbě v loveckém stylu poblíž zámku v Lánech. V podání Františka Novotného zazněla sonáta pro sólové housle E. Ysaye. Foto © Pavel Štícha

pražskou premiéru cyklu Miloše Štědrone „Horribile auditu...“. Podnět pro vznik této skladby poskytla autorovi smutná událost z období 2. světové války – zánik ghetta v Lomnici nad Popelkou, kde existovala početná židovská komunita, ale holocaust nikdo nepřežil.

„Hudba mě naučila poznávat život“

Tento akademický rok nastoupil do třídy doc. Františka Novotného výjimečný talent, mladý slovenský houslista **Milan Paľa**. Do současné doby získal obdivovatel hudby 20. a 21. století a dle mého názoru vynikající performer již mnohá ocenění, jako například v roce 2000, kdy obdržel v soutěži Anglo-Czechoslovak Trust v Londýně 1. cenu a stal se absolutním vítězem. V témže roce byl přijat ke studiu na Universität für Musik und darstellende Kunst ve Vídni do třídy asistentky prof. Rainera Küchla, slovenské virtuózky Jely Špitkové.

Proč jsi se rozhodl ke změně studijního prostředí a přestoupil jsi na Hudební fakultu JAMU?

V té době, před třemi lety, jsem byl přijat jak do Vídne, tak do Brna a Banské Bystrice. Měl jsem však velké oči a nechal se zlákat velkým městem. Předpokládal jsem také, že ve Vídni budu mít více příležitostí. Celé dva roky jsem se neustále přesvědčoval o tom, že mi tamější studium něco dává. Upřímně řečeno jsem se jen trápil a nedozvěděl se v podstatě nic nového. Přesto si ale myslím, že každá zkušenost, i zlá, je člověku k něčemu dobrá.

V nedávné době jsi absolvoval cestu do Paříže. V čem byla pro tebe významnou?

Dne 19. prosince jsem koncertoval v Paříži v katedrále Saint Eustache s významným francouzským skladatelem a varhaníkem Jeanem Guillou. Je mým blízkým přítelem a byla to pro mě velká pocta, když mě k tomuto koncertu přizval, protože ho považuji za opravdu výjimečnou osobnost.

Kdybys měl jmenovat pouze jednu osobu, které vděčíš za to, co jsi dosud s houslemi v rukou dokázal...

Za to, jak hraji a tvořím, vděčím jedině hudbě samotné, ona mě přesvědčila o tom, abych takto hrál. Nevím, jestli je to správné, ale myslím, že toto nám samozřejmě dané není. Nikdy to vědět nebudeme a osobně si to ani nepřeji, můj život by byl potom stereotypní. Já chci poznávat, co život je, a to mě hudba naučila. A hudbu produkují lidé, proto je těžké jmenovat jednoho z nich.

Jaké období a konkrétně jakého skladatele preferuješ?

Jsem propagátor současné hudby, tedy 20. a 21. století. Rád hraji skladby, které jsou kvalitní a dosud nebyly uvedeny. Pro hudbu jsou velkým přínosem. Nemám rád propagaci skladeb, které se stále hrají. Co nového do nich může člověk vnést? Přínos pro hudbu by měl být větší, to znamená jen kvantitou nahrávek stejného díla, ale rozšiřováním hudby o něco nového.

V současné hudbě obdivuji již výše zmíněného Jeana Guillou a také Jevgenije Iršaije, což je ruský skladatel a klavírista, v současné době působící na VŠMU v Bratislavě a na Univerzitě J. L. Belly v Banské Bystrici. S profesorem Iršaijem jsme taktéž ve velmi přátelském vztahu. Vážím si ho za to, že v době, kdy mě doprovázel, mi v hudbě ukázal to, co jsem dosud neviděl. V nedávné době pro mě zkomponoval na mou žádost v pořadí již druhou skladbu pro sólové housle s názvem „Sonata ex foedere“, v překladu Sonáta na smlouvu. Vzniklo tak fantastické dílo, kterým opravdu vystihl mou podstatu. Premiérovat ji budu na soutěži v Rize, na níž se nyní připravuji, a věřím, že jí tohoto člověka určitě proslavím.

Pokud ale hovoříme o skladateli, kterého považuji za vrchol hudby, musím jmenovat J. S. Bacha.

Rozmlouvala Šarlota Doubková

Studentská rada HF JAMU

Nově vzniklá Studentská rada Hudební fakulty Janáčkovy akademie múzických umění, zastoupená studenty jednotlivých kateder fakulty, zasedala poprvé 18. prosince 2002. Zasedání se konalo na děkanátu HF JAMU za přítomnosti děkana doc. Ing. Ivo Medka, Ph.D., který přítomné studenty uvítal a ve svém úvodním proslvu objasnil pohled vedení fakulty na spolupráci se Studentskou radou HF JAMU. Poukázal na možnosti, které z této spolupráce vyplývají a popřál členům Studentské rady hodně zdarů v započaté činnosti.

Nápad vytvořit na HF JAMU Studentskou radu vzešel z hlav studentů Jana Kavana a Petra Kučery, kteří vynaložili své úsilí ke shromáždění členů Studentské rady.

V současné době Studentskou radu zastupují za Katedru kompozice a dirigování Nikolas Krůšek a Jana Doleželová, za Katedru hudebních a humanitních věd Zuzana Milková a Veronika Hyksová, za Katedru zpěvu a operní režie Magdalena Krčková a Lucia Duchoňová, za Katedru smyčcových nástrojů Lukáš Bednařík a David Šlechta, za Katedru dechových a bicích nástrojů Jiří Kadlec a za Katedru klávesových nástrojů Radka Herichová a Katarína Turňová.

Základním posláním Studentské rady HF JAMU je vytvoření přímého komunikačního kanálu mezi studenty a vedením fakulty. Snažíme se nejen shromážďovat a tlumočit názory studentů, upozorňovat na problémy v oblasti studia na fakultě, ale především navrhnout řešení a konzultovat jednotlivé záležitosti s vedením fakulty. Studentská rada by měla více informovat o možnostech týkajících se studia na fakultě a podporovat tvůrčí studentské aktivity a koncerty. Rádi bychom navázali styky s jinými uměleckými vysokými školami v České republice, případně v zahraničí, a šířili informace o jejich činnosti na naší škole.

Studentská rada se letos zasloužila o posun otevírací doby HF JAMU o víkendech, který umožňuje studentům lepší podmínky pro cvičení na fakultě o sobotách a nedělích. Dále informovala studenty o nabídce dvou hudebně-organizačních seminářů, které by se měly konat v průběhu letního semestru. V jednání jsou nyní především otázky týkající se organizace a činnosti Janáčkovy akademického orchestru a Komorní opery JAMU.

Kterýkoli člen akademické obce fakulty může podávat své návrhy a připomínky písemnou formou na e-mailovou adresu str.hf@jamu.cz nebo kontaktovat člena Studentské rady osobně. K informovanosti studentů HF JAMU slouží prostor vyhrazený na válci umístěném u vchodu do HF JAMU.

Zasedání Studentské rady jsou veřejná a akademická obec je o nich vždy včas informována. Jste srdečně zváni!

*Zuzana Milková,
místopředsedkyně Studentské rady HF JAMU*

S cílem navázat výměnné kontakty v rámci programu Socrates-Erasmus navštívili v prosinci 2002 děkan Divadelní fakulty prof. PhDr. Josef Kovalčuk a proděkan prof. Petr Oslzlý Finskou divadelní akademii v Helsinkách.

Tato škola našla své nové sídlo v architektonicky znamenitě upravených továrních budovách nedaleko centra Helsinek (na snímku nahoře).

Na helsinské akademii je možné studovat podobné spektrum oborů jako na brněnské Divadelní fakultě, včetně doktorského studia. Vysokou úroveň má obor světelného a zvukového designu.

Jedním z prvních výsledků této návštěvy by měl být společný mezinárodní seminář. Za zmínku stojí také to, že na letošním mezinárodním festivalu SETKÁNÍ/ENCOUNTER 2003 získala finská studentka Pilvi Porkola ocenění Marta za režii performance „Žízeň“.

-jk-

Jako voják v poli...

Návštěvníkům absolventského koncertu v aule HF JAMU ve středu 7. května se po jeho ukončení naskytl šokující pohled na bezvládně ležící tělo vrátného pana Františka Kratochvíla. Sedmdesátiník pan Kratochvíl byl ve svých aktivních letech vojákem s hodností plukovníka a zůstal jím tělem i duší: řešil vše přímo a nekompromisně. Také přítomnost podezřelého muže v budově fakulty v onen večer jej vedla k ráznému zákroku. Ten se mu však stal osudným, pan plukovník zemřel jako voják v poli a pouze kytička na úmrtním oznámení ve foyer budovy zbyla jako připomínka jeho několikaletého působení na HF JAMU.

Vyslovení obdivu a poděkování patří v této souvislosti třem studentům, kteří prchajícího muže pronásledovali, zadrželi a předali policii. Byli to violoncellista Jaroslav Havel, trombonista Jiří Kadlec a posluchač oboru hudební manažerství Martin Obr. Dík patří i dalším, kteří pomáhali při pokusech o záchranu života pana Kratochvíla, bohužel marných.

bá

Rok 2002 v Edičním středisku JAMU

Nenápadně a ve stále stejných pracovních podmínkách, tedy v jediné místnosti, která je současně redakcí, tiskárnou i vazárnou, zvýšilo vloni Ediční středisko JAMU ve srovnání s rokem 2001 o třetinu svou produkci. Nejpilnější byli autoři z Hudební fakulty, o jejichž aktivitě svědčí sedm titulů :

Jindřiška Bártová: Vokální hudba dvacátého století

Vratislav Bělský: Cembalo – nástroj a jeho literatura

Bedřich Havlík: Dějiny a literatura violoncella

Dana Křístková: Česká klavírní tvorba 18. a 19. století

Ivo Medek: An Introduction to Processuality

Jaroslav Šťastný: Josef Berg a jeho Sněhí

MUSICA NOVA IV – V (Sborník referátů z mezinárodních konferencí)

Pro studenty managementu vydalo vloni Ediční středisko dvojice skripta: Františka Bednáře Management a marketing služeb a Blanky Chládkové Systém karnetu ATA. Od téže autorky se zájemci dočkali také užitečné příručky Formální úprava seminárních a diplomních prací.

Českou divadelní literaturu vloni z produkce Edičního střediska JAMU nesporně obohatil jak sborník prací doc. Miloše Hynšta Od divadelního eseje k divadelnímu tvaru, tak studie Petra Scherhaufra Pouliční divadlo. O obou těchto publikacích byla už zmínka v minulém čísle Občasníku, v březnu byly oficiálně „pokřtěny“ na Divadelní fakultě a zájem o ně trvá. Pod poněkud záhadným titulem Ty texty vyšla vloni v Edičním středisku knižně umělecká a literární produkce posluchačů DIFA realizovaná na 9. ročníku Salónu původní literární tvorby. Na dvou stech padesáti stranách se představily dvě desítky autorů a zdá se, že na DIFA vzniká nová tradice: také letos zřejmě vyjde sborník prvotin.

V řadě svých dalších publikací, jejichž tematický rozkmit je velmi široký a sahá od vydání proslvu Jiřího Suchého Obrana humorem, proneseného při převzetí čestného doktorátu JAMU, až třeba po Kolejní řád či příručky k ovládání různých počítačových programů, plní Ediční středisko svůj hlavní úkol: nejen vytvářet dobré podmínky pro ediční a vydavatelskou činnost, ale současně poskytovat fakultám i rektorátu v co nejširším rozsahu kvalitní, rychlé a levné služby na domácí půdě.

Jaroslava Suchomelová

Životní jubilea pedagogů a zaměstnanců JAMU (červenec – prosinec 2003)

Červenec

Doc. Alena Vaňáková

Doc. Ján Zavorský

Srpen

Karel Procházka

Mgr. Marta Beňačková

Doc. Ludvík Kotzian

Prof. PhDr. Josef Kovalčuk

PhDr. Jarmila Turbová

Arna Motyčková

Září

Doc. Josef Pančík

PhDr. Zdeňka Stejskalová

Prof. PhDr. Miroslav Plešák

Ing. Yvona Hanáková

Říjen

Prof. Jaroslav Smýkal

Listopad

Jan Hladík

Ivo Krobot

Jiří Pfeifer

Prosinec

Prof. Rudolf Šťastný

Pavel Klouda

Břetislav Kremer

Magda Svobodová

MUSICA NOVA popáté

Již pátý ročník mezinárodní konference MUSICA NOVA zabývající se problematikou soudobé hudební kompozice se uskutečnil 6.12. 2002 na Hudební fakultě JAMU. Konference byla součástí mezinárodního festivalu „Setkávání nové hudby Plus“, na jehož realizaci se fakulta rovněž spolupodílela, a který se sestával z více než deseti koncertů, které proběhly jak na HF JAMU, tak v dalších prostorách jako je CED – Dům pánů z Fanalu, Barka nebo Dům umění města Brna.

Představila se řada renomovaných osobností, jako Jean-Marc Foltz, francouzský klarinetista koncertující ne nejvýznamnějších světových pódii (v rámci svého pobytu uskutečnil na HF pozoruhodné workshopy pro studenty – klarinetisty i skladatele), portugalský MISO Ensemble, Středoevropský soubor bicích nástrojů DAMA DAMA nebo česko-americký operní projekt za účasti sólistů známých amerických institucí jako je CalArt nebo Long Beach Opera..

Samotná konference byla koncipována jako jednodenní a přinesla příspěvky deseti účastníků z USA, Německa, Rakouska, Ukrajiny a ČR. Tématem byly nejnovější tendence v soudobé hudbě a jejich teoretické kořeny.

I. M.

Z Brna do Los Angeles

/Prezentace HF JAMU v Kalifornii/

V posledních dnech měsíce března a následné první dekádě dubnové navštívili na pozvání americké strany tři členové akademické obce HF JAMU – doc. Ivo Medek, PhD., děkan HF, a dva studenti kompozice téže fakulty – Markéta Dvořáková a Jan Kavan tři univerzity v Los Angeles.

Cílem cesty byly přednášky, koncerty a workshopy i řada neformálních setkání a seznámení se se systémem výuky především v oboru intermediální kooperace a multimediální tvorby.

S prezentací vlastní tvorby i výstupů odborné práce konané v rámci vědecko-výzkumného záměru HF JAMU vystoupil doc. Medek na California State University, University of Southern California a California Institute of the Arts. Rovněž oba studenti měli možnost představit svoje skladby na vlastních prezentacích.

Nedílnou součástí pobytu byly dva koncerty, na kterých kromě zmíněných tří zástupců HF JAMU vystoupil i známý perkusionista Dan Dlouhý, nedávný absolvent doktorského studia na naší fakultě. Na koncertech v prestižních Roy O. Disney Hall a Gerald Daniel Hall byly uvedeny – kromě skladeb Aloise Piňose - vlastní skladby všech čtyř interpretů včetně týmových kompozic Ensemble Marijan (Dvořáková, Kavan, Medek).

Koncerty se setkaly s mimořádně pozitivními ohlasy jak u publika, tak i v tisku. Koncert v CalArtu byl snímán a vysílán živě po internetu.

Cesta byla úspěšnou prezentací soudobé české hudby i teorie a především pak výsledků – uměleckých i teoretických – vzniklých na půdě HF JAMU. Navázané kontakty se rovněž brzy zúročí.

Výsledky budou prezentovány na semináři Katedry kompozice i v odborném tisku.

-im-

PROVOZ KNIHOVNY JAMU O PRÁZDNINÁCH 2003

červenec od 1. 7. 2003 – 11. 7. 2003
otevřeno denně od 10.00 – 16.00 hod.

Knihovna je pro veřejnost
uzavřena od 14. 7. 2003 – 30. 8. 2003

září od 1. 9. – 30. 9. 2003
otevřeno denně od 10.00 – 16.00 hod.

Noví docenti na JAMU

Doc. Mgr. Václav Kunt
Doc. Mgr. Emil Skoták
Doc. MgA. Vít Spilka

Dary AMU Praha knihovně JAMU

HAVLÍK, Jaromír: Jaroslav Doubrava; skladatel v sevěření dvou totalit. Praha AMU 2002. 645s.

MATOUŠOVÁ - RAJMOVÁ, Marie: Tanec v Mezopotámii. Praha AMU 2002. 165s.

NAVRÁTIL, Antonín: Cesty k pravdě či lži. Praha AMU 2002. 292s.

ŠIMEK, Jaroslav: Techniky fotografie. Praha AMU 2003. 149s.

Autoři Občasníku 1/2003:

Pavla Cápíková,
posluchačka HF

Prof. PhDr. Václav Cejpek,
rektor JAMU

M. A. Dobrovolná,
posluchačka HF

Šarlota Doubková
posluchačka HF

Prof. Alois Hajda,
emeritní rektor JAMU

MgA. Petra Havelková,
doktorandka DIFA

Marie Káňová,
referentka zahraničního oddělení rektorátu

Petra Líbalová,
studentka HF

Zuzana Milková,
místopředsedkyně Studentské rady HF

Eva Palacková,
posluchačka HF

PhDr. Jaroslava Suchomelová,
vedoucí Edičního střediska JAMU

Prof. Alena Veselá,
emeritní rektorka JAMU

Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.,
rektor Univerzity Karlovy
a předseda ČKR

Autoři kreseb a fotografií:

Jana Hallová, Libor Fára, Pavel Nesvadba,
Oldřich Pernica, Hana Smejkalová,
Magda Spílková, Pavel Štícha

OBČASNÍK JAMU 1/2003

Redakčně připravili
Miroslav Plešák a Jindra Bártová
Tajemnice redakce:
Petra Měšťanová, rektorát JAMU
E-mail: mestanova@jamu.cz

Sazba: Donato, Šaracova 2, Brno
Tisk: Ediční středisko JAMU

Myšlenka uspořádat plesový večer Janáčkovy akademie múzických umění v Brně se zrodila v našich hlavách již poměrně brzy po začátku studia na této škole. Přišlo nám všem líto, že naše akademie plná hereckých, muzikantských a dalších talentovaných studentů podobnou akci tohoto druhu nepořádá. Uvažovaly jsme, že by bylo škoda nevyužít tak ohromného kulturního potenciálu naší školy k vytvoření zábavní akce zpestřené mnoha příspěvky studentů Hudební a Divadelní fakulty. A aby byla slova proměněna v činy, utvořily jsme organizační tým (Eva Palacková, Petra Líbalová, Zuzana Milková, Adéla Jacíková, Ilona Holešínská a Jana Mitrengová) a pustily se do práce.

V úterý 4. března 2003 proběhla v klubu Fléda večerní akce nazvaná Černobílý taneční večer Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Velmi ráda bych ji již nyní nazvala nultým ročníkem pro plesy Janáčkovy akademie. Možná je to příliš smělá představa, ale pevně věřím, že náš Černobílý taneční večer mnohé z akademické obce JAMU přesvědčil, že by se o takové tradici i do budoucna mohlo uvažovat.

Název byl realizačním týmem vybrán zcela záměrně po tom, co nás zaujaly zajímavé prostory klubu Fléda, vhodné spíše pro zábavní akci než zcela oficiální ples. Nad jednotící tematikou večera, mám na mysli černobílé ladění barev, jsme

velmi dlouho přemýšlely a hledaly prvek, který by nebyl proti mysli návštěvníkům ani účinkujícím. Poté jsme se snažily prostory sálu koncipovat do vybrané barvy a celkově sladit s veškerými již dříve produkovanými propagačními materiály. Za nejpříhodnější jsme zvolily motivy německého filmu s legendami à la Charlie Chaplin. Pro zpestření a doplnění atmosféry byly ve foyer promítány černobílé grotesky.

K poslechu a tanci hrála kapela Zatrestband z Třeště

u Jihlavy, jejíž jednotlivé vstupy se v průběhu celého večera mísily s mnoha zajímavými vystoupeními studentů HF a DIFA JAMU. Všem účinkujícím, moderátorům (Marek Mojžíšek, Hana Mikolášková) a těm, kteří přispěli byť jen svými připomínkami a nápady k realizaci této akce (Ondra Krhůtek, výtvarník a grafik), bych chtěla za celý organizační tým velmi poděkovat.

V hodnocení Černobílého tanečního večera JAMU zřejmě nebudu jako jedna z organizátorek ten neobjektivnější člověk. Pokud jste akci navštívili, jistě najdete sami mnoho kladných a samozřejmě

i záporných stránek, ale přesto si myslím, že nultý ročník dopadl úspěšně, a doufám, že se příští rok opět v tak hojném počtu při podobné akci sejdem. Pro všechny ty, kteří by se chtěli přípravou podobné akce v budoucnu zabývat, jsou k dispozici veškeré materiály a dokumenty vzešlé z realizace „černobílého“ tanečního večera na rektorátě JAMU.

Kresba Libora Fáry

jednou větou ■ jednou větou ■ jednou větou ■ jednou větou ■ jednou větou ■ jednou větou ■

Novou kvestorkou JAMU se od května 2003 stala dosavadní tajemnice Divadelní fakulty JAMU JUDr. Lenka Valová; v příštím čísle Občasníku s ní přineseme obsáhlý rozhovor ■ Novým předsedou akademického senátu JAMU byl zvolen prof. Bohumil Smejkal; místopředsedou je Mgr. Karel Hegner ■ 13. března navštívil Janáčkovu akademii náměstek ministryně školství doc. Petr Kolář; rozmlouval s představiteli naší školy a prohlédl si výukové prostory ■ 4. dubna zasedala Správní rada JAMU ■ Na koncertě studentů Hudební fakulty JAMU, který se konal 2. dubna v Jihlavě, vystoupili houslistka Kateřina Čiklová a varhaník Marek Pařa ■ Mezi Edičním střediskem JAMU a Nakladatelstvím AMU Praha byla uzavřena dohoda o spolupráci při prodeji knih ■ 3. číslo časopisu pro studium dramatického umění DISK (vydává pražská DAMU) přináší obsáhlou studii absolventa JAMU Viliama Dočolomanského Španělská variace.